

**Ważne przepisy
i normy dla
elektryków, które
wpłyną na Twoją
pracę w
2025
roku**

Copyright © by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Warszawa 2024

Autorzy: mgr inż. Janusz Strzyżewski, mgr inż. Tomasz Karwat,
Wiesław Waliszewski, Przemysław Gogojewicz
mgr inż. Andrzej Boczkowski

Segment Manager: Marta Grabowska-Peda
Menedżer produktu: Anna Jagodzińska
Redaktor prowadzący: Mateusz A. Maciejczyk
Opracowanie graficzne okładki: Agnieszka Makowska
Koordynator produkcji: Magdalena Huta
Korekta: Zespól

ISBN 978-83-8344-740-7
Nr rejestrowy BDO: 000008579

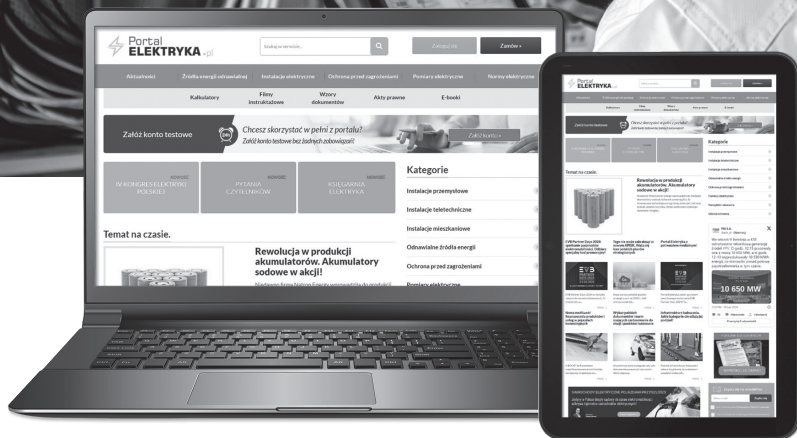
© Copyright by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.
Warszawa 2024
WYDANIE I

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.
ul. Łotewska 9a, 03-918 Warszawa,
tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10
[e-mail: cok@wip.pl](mailto:cok@wip.pl)

Skład i łamanie: Agnieszka Makowska
Druk: KRM Druk sp. z o.o.

Publikacja „Ważne przepisy i normy dla elektryków, które wpłyną na Twoją pracę w 2025 roku!” chroniona jest prawem autorskim. Przedruk materiałów opublikowanych w niniejszej publikacji – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Publikacja została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w publikacji porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z tym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Portal ELEKTRYKA

Portal Elektryka to kompleksowy i praktyczny portal dla specjalistów z branży elektrycznej, w którym najlepsi eksperci z wieloletnim doświadczeniem interpretują dla Ciebie trudne przepisy i normy elektryczne.

To jedyny tak kompleksowy portal dla elektryków!

Baza kalkulatorów elektrycznych

Codziennie nowe wiadomości z branży

Wzory dokumentów i protokołów

Filmy instruktażowe i e-booki

Normy polskie i zagraniczne

Indywidualne konsultacje z ekspertem

Zaloguj się na **portalelektryka.pl**

Masz pytania? Skontaktuj się z naszym Centrum Obsługi Klienta: tel. 22 518 29 29, e-mail: cok@wip.pl, portalelektryka@wip.pl

Spis treści

Od redaktora	8
1. Przepisy obowiązujące elektryków	10
• Czy trzeba stosować Polskie Normy?	12
• Jak odczytywać oznaczenia norm	13
• Zasady numeracji Polskich Norm	14
• Gdzie szukać Polskich Norm	15
• Normy SEP – wskazówki techniczne dla elektryków	16
2. Akty prawne, które musi znać każdy elektryk	19
• Inne ustawy i rozporządzenia	19
• Te zagadnienia musi znać każdy elektryk	21
• Ważne definicje	21
• Zasady projektowania	23
• Przygotowanie robót budowlanych – procedury	27
• Zapisy dotyczące projektu budowlanego	32
• Decyzja o pozwoleniu na budowę	33
• Obstrżenia dotyczące obiektów zabytkowych	34
• Prace przygotowawcze	34
• Zakończenie budowy	38
• Utrzymanie obiektów budowlanych – kontrole instalacji	40
• Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego	43
• Odpowiedzialność zawodowa	48
3. Dziennik budowy i książka obiektu budowlanego w praktyce elektryka	50
• Książka obiektu budowlanego w praktyce elektryka	51
• Kto zobowiązany jest do zakładania książki obiektu budowlanego? – praktyczny komentarz	52
• Dziennik budowy w praktyce elektryka	53

II Elektryka prąd nie tyka - przepisy dotyczące ochrony życia!

4. Przepisy o ochronie przeciwpożarowej	56
• Błędy w wykonaniu lub użytkowaniu instalacji	61
5. Przepisy bhp dotyczące robót elektrycznych	64
• Zwiększone zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym	65
• Czynniki decydujące o stopniu zagrożenia prądem elektrycznym	66
• Najgroźniejszy jest przepływ prądu na drodze: lewa ręka – stopy	70
• Ratowanie osób porażonych prądem elektrycznym	75
• Wyposażenie apteczki	76

• Środki zapobiegające porażeniu	77
• Przed rozpoczęciem pracy należy	78
6. Przepisy o pracach na wysokości	81
• Wykonywanie prac z użyciem drabiny	85
• Rusztowania i pomosty	89
• Środki ochrony osobistej przy pracach na wysokości	92
7. Przepisy o wyposażaniu pracowników w odzież i sprzęt ochronny	94
• Odzież ochronna i obuwie	96
8. Ochrona przed hałasem miejsca pracy elektryka	104
9. Przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu	105
• Słowniczek pojęć	106
10. Hałas w pracy elektryka - normy i przepisy	108
• Pojęcie hałasu w miejscu pracy elektryka	108
• Ochrona elektryka przez pracodawcę	108
• Stanowisko pracy elektryka, a problem hałasu	109
• Czy przepisy prawaszczeólności odnoszą się do kwestii hałasu dźwięków i ultradźwięków występujących podczas wykonywania prac przez elektryka? – praktyczny komentarz	110
• Hałas i hałas ultradźwiękowy	110
• Szczytowy poziom dźwięku C nie może przekraczać wartości 135 dB.	111
• Hałas ultradźwiękowy	111
• Ochrona przed szkodliwymi skutkami hałasu	111
• Poziom świadomości ludzi odpowiedzialnych za hałas	112
• Czy na podstawie przepisów dyrektywy UE pracodawcy mają obowiązek obniżenia poziomu hałasu swoim pracownikom w tym elektrykom? – praktyczny komentarz	113
• Zapobieganie hałasowi w miejscu pracy elektryka	113
• Z przepisów Dyrektywy UE	114
• Graniczne wartości ekspozycji i wartości działania	115

III Zalecenia zawarte w przepisach dotyczące bezpiecznych rozwiązań przy układaniu instalacji elektrycznych

11. Za co i jak odpowiada elektryk pomiarowiec	118
• Odszkodowanie dla zamawiającego instalację wynikające z Kodeksu cywilnego	118
• Odpowiedzialność karna	119
• Zarządca budynku też odpowiada	120
• Kto może skontrolować elektryka i zarządcę budynku	121

12. Podstawowe wymagania WT wobec instalacji elektrycznej w budynku	122
• Bezpieczeństwo użytkowania	122
• Często spotykane niedociągnięcia	123
• Wymagania podstawowe	125
• Zapobieganie wzajemnemu oddziaływaniu	127
• Dostęp do wyposażenia elektrycznego	128
• Podział instalacji na obwody	128
• Wymagania dla WLZ	129
13. Zasady bezpieczeństwa przy stosowaniu narzędzi ręcznych	130
• Wiertarka udarowa	134
• Pilarka tarczowa	135
• Młot udarowy	136
• Wkrętarka udarowo-obrotowa	136
14. Zalecenia zawarte w przepisach: bezpieczeństwo, bezkolizyjność, wygoda użytkowania	137
15. Wytyczne z normy SEP-E-002: strefy układania przewodów, dopasowanie do charakteru pomieszczenia	140
• Miejsca instalacji łączników i gniazd wtyczkowych	142
• Przepisy o przewodach ochronnych	144
• Wymagania normatywne dotyczące przekrojów przewodów ochronnych	145
• Co może być przewodem ochronnym, a co nie może nim być	147
• Zabezpieczenie przewodów przed uszkodzeniami	147
16. Przepisy o stosowaniu wyłączników różnicowoprądowych	150
• Budowa oraz zasada działania	151
• Funkcje ochronne wyłączników	154
• Przepisy i normy o stosowaniu wyłączników różnicowoprądowych	157
• Przykładowe sytuacje, w których nie należy instalować wyłączników różnicowoprądowych	160
• Dobór zabezpieczeń RCD	161
17. Przepisy i normy dotyczące rozdzielnic w budynkach jednorodzinnych	165
18. Przepisy o instalacjach elektrycznych w kuchni	170
• Gniazda wtyczkowe stosowane w kuchni	170
• Sprzęt do gotowania i pieczenia	171
• Elektryczne podgrzewacze wody	174
19. Przepisy o instalacjach w pomieszczeniach z wanną lub natryskiem	176
• Zalecenia wynikające z norm	177

• Strefy w łazienkach	178
• Środki ochrony przeciwporażeniowej	181
• Wymagania dotyczące przewodowania	184
20. W jaki sposób prowadzić instalację elektryczną w towarzystwie instalacji gazowej?	185
21. Materiały źródłowe	187

Drodzy Czytelnicy!

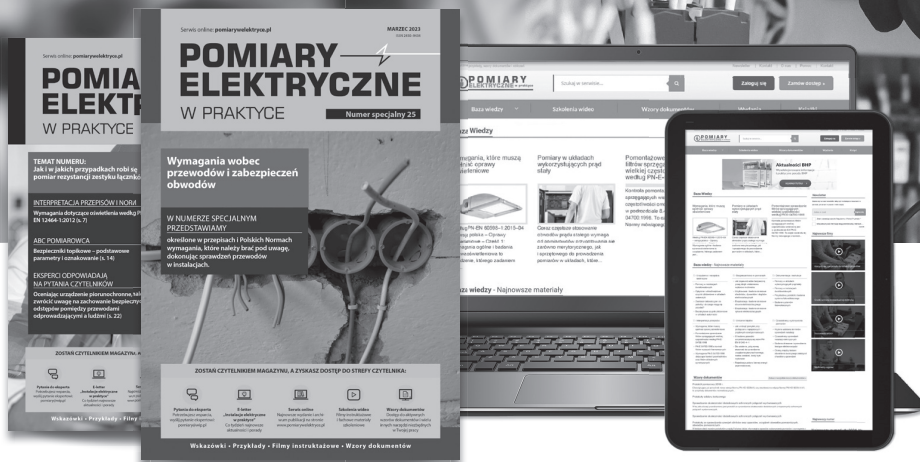
Niniejsza, książka ma za zadanie odświeżyć wiedzę dotyczącą aktualnych przepisów prawnych, które dotyczą pracy elektryka. Prezentowane w niej najważniejsze ustawy i rozporządzenia, to podstawowe kompendium wiedzy dla każdego elektryka i elektromontera, a także dla osób zaczynających przygodę w pracy przy tworzeniu instalacji elektrycznych w domach jednorodzinnych oraz budynkach wielorodzinnych.

Jak dobrze wiemy, aby stać się elektrykiem w naszym kraju, należy zdobyć odpowiednie kwalifikacje, zwane potocznie uprawnieniami SEP. W natłoku codziennych zajęć łatwo przegapić nowelizacje ustaw czy rozporządzeń. Te dotyczące elektryków nie zmieniają się wprawdzie tak szybko, jak w innych dziedzinach życia, jednak ciężko być z wszystkimi przepisami prawa na bieżąco, będąc codziennie na placu budowy. Nasza książka porusza wszystkie tematy, w tym kwestię odpowiedzialności cywilnej oraz karnej za wykonaną pracę. Z bardzo wielu rzeczy większość z Was wcale nie zdaje sobie sprawy.

Życzę udanej lektury
Mateusz A. Maciejczyk
Redaktor Portalu Elektryka

POMIARY ELEKTRYCZNE

W PRAKTYCE

Publikacja prezentuje dobre praktyki doświadczonych elektryków, schematy techniczne i opisy wykonywania pomiarów. Doradza, jak bezpiecznie i w zgodzie z normami przeprowadzać pomiary i przygotować bezbłędną dokumentację, aby zapewnić sobie bezproblemowy odbiór inwestycji.

KORZYSTAJ Z PRZYWILEJÓW PRENUMERATORA.
Zaloguj się do serwisu i zyskaj dostęp do Strefy Czytelnika:

Serwis on-line
najnowsze wydanie i archiwum publikacji na stronie www.pomiarywelektryce.pl

Szkolenia wideo
Filmy instruktażowe i fachowe materiały szkoleniowe

Wzory dokumentów
Dostęp do aktywnych wzorów dokumentów i wielu innych narzędzi niezbędnych w twojej pracy

Pytania do eksperta
Potrzebujesz wsparcia, wyślij pytanie ekspertowi: pomiary@wip.pl

E-letter
„Instalacje elektryczne w praktyce”
Co tydzień najnowsze aktualności i porady

Zaloguj się na **pomiarywelektryce.pl**

Masz pytania? Skontaktuj się z naszym Centrum Obsługi Klienta: tel. 22 518 29 29,
e-mail: cok@wip.pl, pomiary@wip.pl

Przepisy obowiązujące elektryków

W pracy elektryka należy przestrzegać prawa i korzystać z zasad wiedzy technicznej zawartej m.in. w Polskich Normach. Aktami prawnymi, do których najczęściej sięgają elektrycy, są: ustawa Prawo budowlane i rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Ustawa z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2024 r. poz. 725) nakazuje w art. 5.1, aby obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej.

Podstawowym przepisem wydanym na podstawie tej ustawy jest rozporządzenie ministra infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1225). Rozporządzenie to zawiera załącznik nr 1, w którym są zestawione Polskie Normy przywołane do poszczególnych paragrafów. Warto pamiętać, że nie zawsze są to najnowsze Polskie Normy dotyczące danego zagadnienia.

Inne ustawy i rozporządzenia ważne dla elektryków:

- 1) Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 266).
- 2) Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 275).
- 3) Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 54).
- 4) Rozporządzenie ministra klimatu i środowiska z 1 lipca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania